

Programma Quo Andreas Amsel/ D. Sereniss. Ducum Mecleburg. Consistorii Provin. Adsess. ... Decanus, Suo & Dnn. Collegarum nomine, Ad Disputationem Inauguralem, Quam ... Joannes Crause/ Rostochiensis, De Collectis Ad d. XX. Martii ... constituit, Omnes literatos ... observanter & officiose invitat : [P.P. Rostochii, sub Sigillo Facultatis Iuridicae, die IX. Mensis Martii, Anno MDCLXXXIV.]

Rostochi[i]: Characteribus Weplingianis, [1684]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn741218283>

Druck Freier Zugang

öffentlicher Vortrag

R U für 1684

Andreas Amseel, Praes.

Johannes Graue, Resp.

mit Progr.

PROGRAMMA,

^{2^{vo}}
ANDREAS msel

D. Sereniss. Ducum Meceleburg, Consistorii Pro-
vin. Adfess. Pandect. Profess. Publ. & Ampliff. Facul-
tatis Juridicæ ad hunc actum,

DECANUS,

Suo & DNN. Collegarum nomine,

Ad

DISPUTATIONEM INAUGURALEM,

Quam

Pro consequendis summis in U. J. honoribus,

NOBILISSIMUS & CLARISSIMUS

J. CANDIDATUS,

DN. JOANNES Grause/

ROSTOCHIENSIS,

DE

COLLECTIS

Ad d. XX. Martii, in AUDITORIO MAJORI,

Solenni more ventilandam constituit,

*Omnes literatos, & qui literatis bene cupiunt, observan-
ter & officiosè invitat.*

ROSTOCH, CHARACTERIBUS WEPLINGIANIS, Univ. Typ.
ANNO. MDC LXXXIV.

Um omnis Resp. sine qua nec imperium, nec obsequium, ex duabus partibus, magistratu & subditis composita sit, communi vinculo, & quasi cognatione quadam, ad bene beateque vivendum a deo inter se devinctis, ut nihil in societate civili, quam magistratus & populus, ceu anima & corpus, in amore sit conjunctius, & qui has partes divellit, ipsam Remp. manifesto destruat: illum & pacis & belli tempore legitima imperii administratio, hunc obsequii gloria, maximè commendat. Administrationis verò officium in Magistratu se tunc exerit, cum non parti aut quorundam, aut suæ suorumque commodo, sed universæ publicæ rei consulit. Nam, ut Tullius noster de Officiis: *Omnino, qui Reip. præfutura sunt, duo Platonis præcepta teneant: Unum, ut utilitatem civium sic tueantur, ut, quicquid agant, ad eam referant, obliti commodorum suorum: alterum, ut totum corpus Reip. curent, ne cum partem aliquam tueantur, reliquas deserant.* Cujus publici privatiqve civium egregii ita magistratum studiosum esse decet, ut opprimi se onere officii & egestate malit, quam contra officium, cum Reip. & civium damno, imperare. Quo enim auctoritate & honoribus populo prior est, servus cetera, siquidem legitimè defuncturus officio, non sibi victurus, sed aliis: quan-

quandoquidem imperium nihil quàm alienæ salutis cura est: ipse instar lucernæ, ad salutem non propriam, sed aliorum destinatus. Nasicam laudat Paterculus, quod non cognationem Patriæ, sed patriam cognationi prætulit, quicquid publicè salutare non esset, privatim alienum existimans. Ut enim tutela, sic procuratio Reip. ad utilitatem eorum qui commissi sunt, non ad eorum quibus commissa, gerenda est. Quod Claudianus Honorium docet:

*Tu civem, patremque geras, tu consule cunctis,
Non tibi; nec tua te moveant, sed publica damna.*

Qui è publico suum suorumque privatum duntaxat commodum quærit, nec, nisi gravidâ dextrâ sollicitatus, singulorum curam habet, publicum ita procurans, ut quod in Rep. optimum, sibi suisque applicet; ex aliorum ære inanias suas depellens; suosque loculos augendo, aliorum mille technis turpiter exhauriens, & mancipi plebem depauperans: nã ille haud magistratus, sed prædo est. Nam ex Ciceronis sententia lib. 1. de Legibus: *ut quisq; maximum ad suum commodum refert, quæcunq; agit, ita minimè est vir bonus:* & Demosthenis, *quo magis res privata eorum, qui publicas functiones habent, augentur, eo magis Resp. minuitur.* Subditi verò inter omnes virtutes, quas magistratui debent, veneratione, & obeundis Reip. muniis, officium suum explent. Liberto & filio, semper honestam & sanctâ personam patris ac patroni videri debere, Jurisconsultus Ulpianus respondit: *Quidni subditis magistratus?* Et Seneca in Octavia: *debet timeri Casarem.* Magnifica Equitis Romani M. Terentii vox de Tiberio: *Tibi summum Imperium Dii dedere, nobis obsequii gloria relicta est.* Ut sublimioribus potestatibus omnis anima subdita sit, tam sanctû & inviolabile subjectis Jehova imperat obsequium, ut nec patriâ potestate, nec filiali officio, nec conjugali amore, publici sacre majestatis muneris licita de-

libatio. Memorabile (omissis aliis) honoris & observantia^e er-
ga Magistratum exemplum Q. Fabius Maximus est: qui à Senatu
legatus ad filium Consulem Sveslam missus, cum eqvo vectus,
à filio, ne spreto Romanorum more, ei insidens ad se ac-
cederet, per lictorem monitus, non modo illud obsecutus,
& minimè filii imperium contempturum se, sed experturum,
an sciret Consulem agere, nec ignorare, quid patriæ venera-
tioni debeatur, verùm publica instituta, privatâ pietate po-
tiora judicare, professus. Eminentissimè verò in Tributis ma-
gistratui solvendis subditorum munus præluet, siquidem tunc
Imperatis, cum necessitas & utilitas postulat. Sacratum & ve-
rustissimum gentiumque jus esse, cumq; regnis & imperiis ce-
pisse, ut tributa conferantur iis, sub quorum sacro auspicio,
tam pacis, quàm belli tempore, res & personæ civium in tu-
to esse possint, omnis ævi historiarum declarant. Jus Regis Isra-
elitarum, fructus & vineas illorum decimaturi, Spiritu Pro-
phético Samuel designat. Factus est Moab Davidi sub tribu-
to serviens. Salomon Adoniram filium Abda, super tributa con-
stituit. Menachem Rex Israel, ut Phul Regis Assyriorum hos-
tilitatem à se averteret, & regno potiretur, mille pondo ar-
genti solvit, cui colligendo tributum ditioribus indixit. Re-
ges Orbis, à quibus tributum aut censum exigunt; à suis ne-
an ab alienis? Simonem Salvator interrogavit: Et Judæ-
orum Præsulibus, de vestigalium, illorumque jurium ratione
quærentibus, reddite, quæ Cæsaris sunt, Cæsari, & quæ DEI
sunt, DEO, respondit. Cyrus, primus Persarum Rex, atque
Cambyses, nihil dum circa tributa instituere, spontaneis sub-
ditorum muneribus contenti: donec Darius Hystaspis filius,
tributum imperaret, tolerabile tamen. Augustus univer-
sum orbem in censum retulit. Quippe cum Reges creati es-
sent, & regna constituta, nec nisi mediis necessariis sustineri po-
tuerint, subsidia illis destinari, necessitas jussit. Quæ juxta
utilitas

utilitatem, hoc suo quoque jure sibi vindicavit, ut Reges, ratione jurisdictionis, & administrationis, omnium subditorum bonorum quasi dominos efficeret, ut tantum ex universis Reip. & privatorum bonis decerpere possit Majestas, quantum exigit necessitas. Quamvis Justinianus Imperator, *Impossibile est, inquit, ut sacris tributis non illatis, aliquo Resp. conservetur. Nobis autem prorsus nihil inde, praeter istarum rerum curas habere contingit.* Et convenienter Florus, vectigalia patrimonium Imperii, & Tullius, ornamenta pacis, ac belli subsidia, vocat. Ea Menenius Agrippa, facundus vir, plebi Romanae, in sacro monte secedenti, pulcherrimo apologo commendavit. Quemadmodum totum corpus, alimentis ventriculo subtractis, ad sabem redigi necesse est: ita tributis Magistratui denegatis, extremam Reipubl. perniciem impendere. Et Pecilius Cerealis, ut Tacitus adnotat, *neque quietem gentium sine armis, neque arma sine stipendiis, neque stipendia sine tributis haberi, recte judicavit.* Hinc, ut ab eodem relatum; cum Neroni, primo illo suo quinquennio, tollendorum tributorum, idque pulcherrimum donum generi mortalium dandi, voluntas incessisset, impetum ejus, multum prius laudata magnitudine animi, attinuerunt Senatores: dissolutionem imperii docendo, si fructus, quibus Respublica sustentaretur, diminuerentur. Cum itaque nullum regnum sine oneribus unquam extiterit, nec sine his subsidiis, Magistratus praecleari quaequam in Republ. efficere possit, ea modestè denegare, & cum damno imponentis impedire, grande nefas semper habitum. Ceterum, ut ex salutaribus institutis fere omnia mala nata exempla sunt: sic moderata exactio- num initia, postea in immensum ex crevere, magisque pro utilitate imperantium, quam parentium invaluerunt: quae postera aetas malo more, maloque jure levi didicit; tot diversis collectarum speciebus, & vocabulis excogitatis, ut nunc

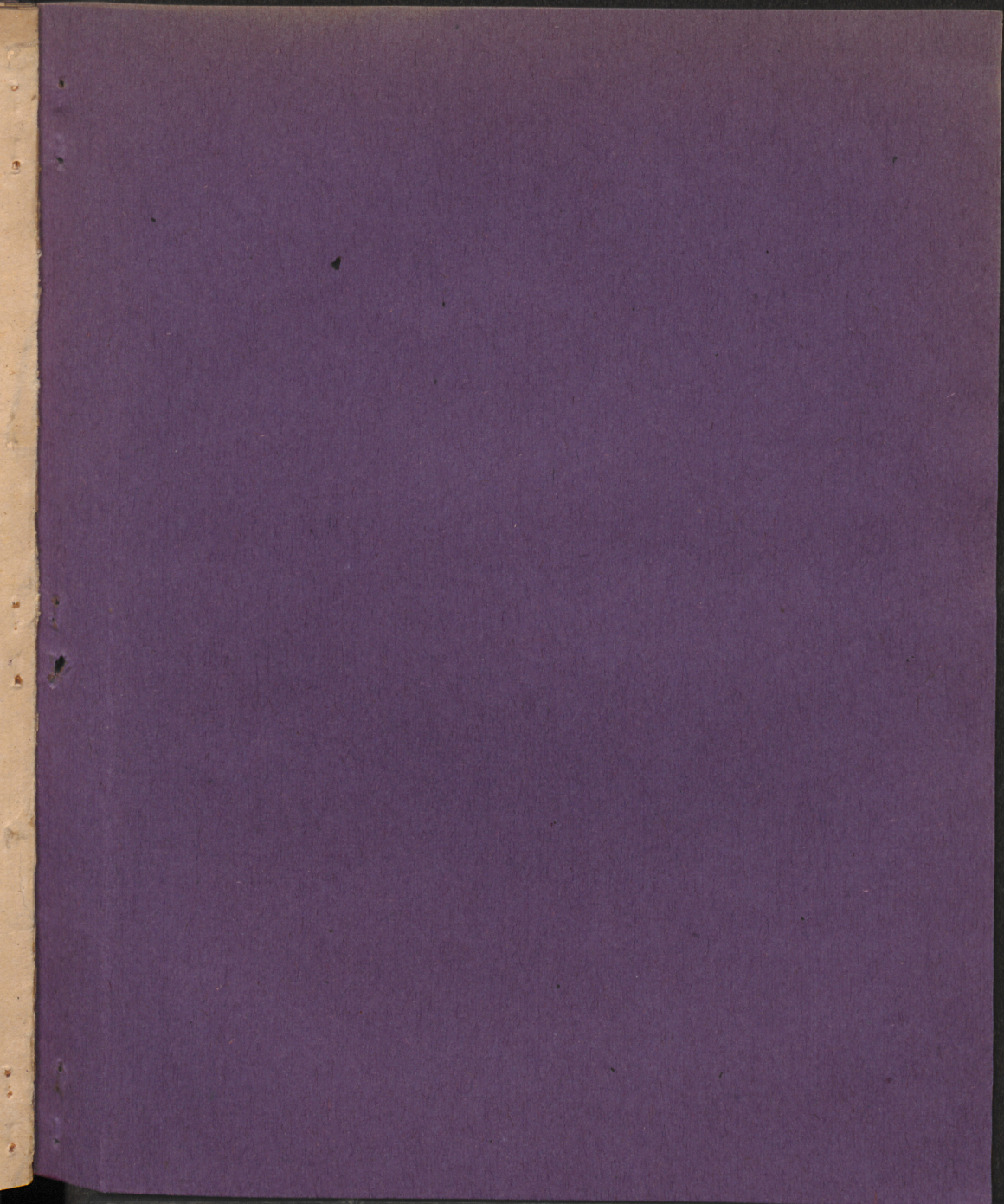
recensendis & explicandis dies nos deficeret. De quo Colle-
garum seu contributionum jure, cum Nobilissimus & Præcla-
rissimus DN. *CANDIDATUS* noster, **JOANNES Crause/**
Rostochiensis Megapolit. ad impetrandum summos utrius-
que juris honores, Inauguralem Disputationem publicè ven-
tilandam proposuerit, ulterius hic dicere superfedemus: pau-
cis nunc exposituri, quibus ille natalibus clarus, & quibus ini-
tiis ad hunc eruditionis cultum pervenerit. Natus is Rosto-
chii, Patre Clarissimo ac Amplissimo Viro DN. **ANDREA**
Crausen / Jurispractico, & superioris Judicii urbici
Rostochiensis Advocato, cum superesset, solertissimo. Ma-
tre, adhuc superstite, Femina Nobilissima, & Virtutibus con-
spicua **ANNA MARIA Germanninnen.** Avum
paternum laudat VIRUM Doctissimum & integerrimum **JO-**
ACHIMUM Crausen / Serenissimorum Ducum Me-
clenburgicorum Consistorii quondam Protonotarium, & U-
niversitatis hujus Ministrum fidelissimum. Aviam pater-
nam, feminam Eximiam atque Piissimam, **ANNAM Gilo-**
wen. Avum Maternum nuncupat Nobilissimum ac Stre-
nuum DN. **JOANNEM German /** in Serenissimorum
Ducum Brunsvicensium & Luneburg. Waldovvicensi legio-
ne, pedestris cohortis Tribunum, Aviam maternam Nobi-
lissimam & Præclaram Feminam, **ANNAM Groteian.**
Genitore tenerâ ætate orbus, abs Sereniss. Celsissimi Principis,
DOMINI CHRISTIANI LUDOVICI, Ducis Meclenburgi-
ci &c. &c. Domini nostri Clementissimi Consiliario, Viro
Nobilissimo, Excellentissimo ac, Consultissimo DN. **LE,**
ONHARDO JOANNE Crausen / Jcto, DN. Patruo
parentis loco ipsi æternum venerando accitus, prima latinæ
linguæ rudimenta doctus, S^q; Si submississimè commen-
datus, amplissimâ gratiâ clementissimè donatus, in Belgicam
Hispaniam fato concessit: ubi condecantibus corporis ex-
erci-

ercitiis formatus, cum ea meditaretur, unde solida studiorum gloria & honor comparatur, Viennæ Serenissimi Ducis Residenti Consiliario, DN. à MEIRSHEIM, Jcto illustri, commendatus, præter elegantiore litteraturam, in istis Philosophiæ partibus, quæ potissimum juri adminiculo sunt, eruditus. Post civili prudentiæ operam daturus, Consultissimum & Excellentissimum VIRUM DN. D. WEIGLERUM Jctum celeberrimum, Institutiones Juris interpretantem sedulo audivit. Donec vehementissima pestis oborta, illum Pragam abire coegit, unde à DN. Patruo, ad Patriam Academiam ante quadriennium, & quod excurrit, revocatus, & ex speciali Serenissimi Rescripto, VIRI Nobiliss. Consultiss. & Excellentiss. DN. HENRICI RUDOLPHI REDEKERI Jcti, Serenissimi Ducis Consiliarii intimi, Ducalis Consistorii Assess. spectatiss., Pandect. Profess. celeberrimi, & post ejus novissima, meo, ipsius in functione Consistoriali & Academica successoris, convictui, & in Jurisprudentiæ studio informationi commissus, Institutionum & Pandectarum, inter alia, super Disputationibus Schnobeliantis ad Pandectas, lectoriis & Disputatoriis Collegiis, publice privatimque, uti & sub Nobiliss. Ampliss. & Consultiss. VIRI DN. GEORGII RADOVII, Jcti & Cod. P. P. Ordinar. incluti, Syndici Provincialis gravissimi, DN. Collegæ & fautoris nostri pl. colendi, auspicio, Digestorum Lectorio examinatorio habitis, tum in Inauguralibus, aliisque Disputationibus publicis opponendo, profectus suos Divæ Themidi sæpius probavit. Quibus studiis excultus Noster, superiori semestri hyberno, nomen suum Amplissimæ Facultati juridicæ decenter est professus. Admissus, (neque enim honestissimo desiderio deesse debuimus) in examine rigeroso & prolixo, sic eruditum se præstitit, ut ad Inauguralem Disputationem habendam, unanimi DNN. Collegarum examinantium suffragio dignus judicaretur. Ad quam expediendam, cum præfatam nobi-

nobilissimā pariter ac arduam de COLLECTIS materiam, eruditē elaboratam, publicitus jam nunc discutiendam ediderit: Ut solennem hunc Disputat. Inauguralis actum, more Majorum, Magnificus DN. RECTOR, Admod. Reverendi, Consultrissimi, Experientissimi, Excellentissimi, Clarissimi omnium Facultatum DNN. Professores, Doctores, Verbi Divini Ministri, Artium & Linguarum Magistri, Nobilissimi ac Præstantissimi Studiosi Juvenes, ceterique Literati, & Literatorum Fautores, splendidissimā & honorificā suā præsentia condecorare, atque Eximio DN. CANDIDATO animis, auribus, & linguis favorem suum restari dignentur, officiosè & peramanter rogamus.

P. P. Rostochii, sub Sigillo Facultatis Juridicæ, die, IX. Mensis Martii, Anno MDCCLXXXIV.

ercitiis formatus, cum ea meditaretur, unde solida studio
gloria & honor comparatur, Viennæ Serenissimi Ducis
denti Consiliario, DN. à MEIRSHEIM, J Cto illustri, com
datus, præter elegantiore[m] litteraturam, in istis Philoso
partibus, quæ potissimum juri adminiculo sunt, erud
Post civili prudentiæ operam daturus, Consultissimum & E
lentissimū VIRUM DN. D. WEIGLERUM J Ccum celeberrim
Institutiones Juris interpretantem sedulo audivit. De
vehementissima pestis oborta, illum Pragam abire coegit,
de à DN. Patruo, ad Patriam Academiam ante quadrienni
& quod excurrit, revocatus, & ex speciali Serenissimi Re
pto, VIRI Nobiliss. Consultiss. & Excellentiss. DN. H
RICI RUDOLPHI REDEKERI J Cti, Serenissimi D
Consiliarii intimi, Ducalis Consistorii Assess. spectatiss., P
dect. Profess. celeberrimi, & post ejus novissima, meo,
us in functione Consistoriali & Academica successoris, o
victui, & in Jurisprudentiæ studio informationi commi
Institutionum & Pandectarum, inter alia, super Disputati
bus Schnobelianis ad Pandectas, lectoriis & Disputatoriis
legiis, publicè privatimq[ue], uti & sub Nobiliss. Ampliss. & C
sultiss. VIRI DN. GEORGII RADOVII, J Cti & Cod.
Ordinar. incluti, Syndici Provincialis gravissimi, I
Collegæ & fautoris nostri pl. colendi, auspicio, Digestor
Lectorio examinatorio habitis, tum in Inauguralibus, aliis
Disputationibus publicis opponendo, profectus suos D
Themidi sapius probavit. Quibus studiis excultus No
superiori semestri hyberno, nomen suum Amplissimæ Fa
rati juridicæ decenter est professus. Admissus, (neque
honestissimo desiderio deesse debuimus) in examine rige
& prolixo, sic eruditum se præstitit, ut ad Inauguralem Di
rationē habendā, unanimi DNN. Collegarū examinatoriū su
gio dignus judicaretur. Ad quam expediendam, cum præfat

